

Høringssvar NOU 2023:4 Tid for handling fra Agder fylkeskommune

1. Den offentlige helsetjenesten har som ansvar å ivareta befolkningens helse fra vugge til grav. Det er av avgjørende betydning at den offentlige helsetjenesten er solid og opprettholder god kvalitet. Samarbeid mellom det offentlige og private og ideelle tjenestetilbydere vil også i framtiden være avgjørende for å ha en variert helsetjeneste som treffer befolkningens behov. Ikke minst er dette viktig for innovasjon og utvikling av helsetjenesten. Kommisjonens rapport tar i for liten grad hensyn til befolkningens krav til gode helsetjenester og til samarbeid mellom offentlige og private tjenestetilbydere.
2. Fylkeskommunen har flere viktige roller knyttet til arbeidet for en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste; folkehelse, tannhelse, utdanning og regional utvikling.
3. En styrket satsing på det tverrfaglige folkehelse- og forebyggingsarbeidet er det viktigste budskapet fra kommisjonen og bør gjenspeiles i budsjett og planer.
4. Kravet til systematisk, helhetlig folkehelsearbeid bør skjerpes gjennom den planlagte revisjonen av Folkehelseloven.
5. Det er viktig å styrke kunnskap og kompetanse om folkehelsearbeid i kommunene også ut over kommunelegens rolle og ansvar.
6. Deltid, særlig ufrivillig deltid er en utfordring for helse- og omsorgssektoren.
7. Kommisjonen peker i kapittel 5 på rekrutteringsutfordringer i spesialisthelsetjenesten, særlig innenfor psykiatri. Kommisjonen peker videre på det å utdanne helsepersonell i hele landet er avgjørende for å løse rekrutteringsutfordringene, og begrunner dette blant annet med at en stor del av dem som tar medisinske utdanninger blir værende i regionen etter utdanningen. Fylkestinget er bekymret over at mangelen på psykologer i vår landsdel allerede nå svekker tilbudene om psykisk helsehjelp, og peker på viktigheten av at nasjonale myndigheter fjerner unødige hindre og bidrar til rask saksbehandling for å godkjenne psykologiutdanning ved Universitet i Agder.
8. Det er avgjørende med treffende tiltak rettet mot språkbarrierer for å få tilstrekkelig arbeidskraft i sektoren
9. Kommisjonene har rett i at det er nødvendig å se nærmere på oppgavedelingen i helsetjenesten. Oppgavedeling er et gjennomgående tema

i kommisjonenes rapport, men uten at det i tilstrekkelig grad legges vekt på at ansvar må følge oppgavene. Opplæring og supervisjon er ressurskrevende og kan ikke erstatte formell utdanning.

10. Frisklivssentralen sin rolle i det forebyggende arbeidet bør tydeliggjøres
11. Systembarrierer for kvalifisering bør reduseres.
12. Helsepersonellkommisjonen trekker frem viktige elementer å legge vekt på i arbeidet med dimensjoneringen og planleggingen av videregående opplæring.
13. Andre føringer, som revisjon av Folkehelseloven og Fullføringsreformen bør understøtte anbefalingene i Nour`en
14. Det er bra at kommisjonen peker på at det er mange praktiske oppgaver og støttefunksjoner som i dag utføres av helsepersonell, som kan utføres av personell uten utdanning. Det er viktig at disse oppgavene blir identifisert og at man i større grad utnytter den offentlige helsetjenesten som arena for inkludering av de som står utenfor arbeidslivet.
15. HMS-arbeid i offentlig sektor må styrkes for å forebygge uførhet og tidlig avgang.
16. Det er viktig at kommunene utarbeider treffsikre tiltak i tett samarbeid med frivilligheten for å forebygge psykisk og fysisk uhelse med sikte på å redusere behovet for helsepersonell. Et viktig bidrag fra staten er økonomiske midler for å målrette innsatsen for en god oppvekst.